

megismerheti a tündérek, a boszorkányok, az óriások világát, az Igazság és a Hamisság párharcát, az aranyszarvas és a félig nyüzött bakkecske történetét. Megtudhatjuk mit csinált Hamu Jankó, Csalóka Péter, Arasztos Tóbiás, Babszem Jankó, Bolond Mihók és Paprika Jancsi, de az is kiderül, hogyan találkozott Jézus és Szent Péter a lusta legénnyel, hogyan járt túl a szegény ember a gazdag ember eszén, és hogyan vágta le a cigány egyszerre a sárkány mind a tizenkét fejét. S aki ezeket a történeteket nem hiszi, hát járjon utána!”

Ehhez pedig az első lépés, ha a Kedves Olvasó elolvassa, és gyermekeinek, unokáinak meséli ezeket a varázslatos világot idéző tanulságos, szórakoztató, nem ritkán tréfás történeteket, a Jászság különleges meséskönyvét, amit felnőttek és gyerekek számára egyaránt jó szívvel ajánlhatunk.

(A félig nyüzött bakkecske. Népmesék a Jászságból. A szöveget gondozta és szerkesztette: dr. Bathó Edit. Technikai munkatársak: Bugyi Gábor, Papné Varga Bernadett. Színes képekkel illusztrált, kemény kötésben. Jászsági Füzetek 56. Jászberény, 2019. 224 oldal)

Papp Izabella

„ÉRCES” MŰEMLÉKEK A „HÁROM VÁROS” SZÍVÉBEN

A Kecskeméti Városszépítő Egyesület kiadásában megjelent „Észnek hódol az érc...” című átfogó és egyben igencsak hiánypótló mű nem csupán Tiringer Ferenc ötvösművész és aranykoszorús műlakatosmesternek és életművének állít emléket, hanem egyben megemlékezik a „három város”, azaz Kecskemét, Cegléd és Nagykőrös, valamint térségének és szemelvényekben fővárosunk hajdani kovácsmesterségének virágzásáról és az emlékül hagyott műremekekről.

Tiringer Ferenc 1875-ben született Tiring Lajos és nemes Takács Mária Zsófia gyermekeként. A gyermek névválasztása

nem volt éppen szokványos, hiszen korábban született bátyja is ezen nevet viselte korán bekövetkezett haláláig. Így a „kis” Ferenc szüleinek biztos megnyugvást és békés emléket is jelenthetett az elvesztett gyermek után. A kovácsinasból lett műlakatos mindössze 21 évesen európai körútra indult, mint egykoron a mezővárosi fejlődés évszázadaiban a céhlegények, hogy eltanulják a híres mesterek fogásait, a szakma csinját-bínját. Nem volt ez másként Ferencel sem, aki hazatérve, Budapest és Pozsony után Kecskeméten kezdett dolgozni, így teremtve meg ama csodálatos életművet, melyet a „hírös város” azóta is őriz a hálás utókornak. Lépten-nyomon „belebotlunk” ezen iparművészeti remekbe, melyeket a mester a tökéletesség jegyében hagyott az utókorra és melyek fennen hirdetik nem csupán Tiringer Ferenc jártasságát a szakmában és az anyagismeretben, hanem a kor hazai technikai színvonalát is. Az album a mozgalmas, a két világháborút megélt mester életművén túl a kordokumentumokat felvonultatva mutatja be Tiringer életének azon állomásait, melyek az ő vállát éppoly súllyal nyomták, mint honfitársaiét, hiszen a „nagy háború” kitörése, a gazdasági világválság, a második világhégés vagy éppen a szovjet berendezkedés követte a boldognak és termékenynek mondott kiegyezést. De Tiringer Ferenc töretlen munkabírással, környezetének szebbé, illetve jobbá tételével, mondhatni Kecskemét városának egyfajta eleganciáját teremtette meg, ahol a stílus és ember egy célban forrt össze, melynek anyaga nem volt más, mint az ércnek világa. Tűzben edzett alkotások ezek, melyek páratlan elhivatottságot és szakma-szeretetet hirdetnek.

A több mint kettőszáz színes, igényes és művészi fényképekkel gazdagon illusztrált kötet dr. Kriston-Vízi József nyugalmazott múzeumi főtanácsos és lokálpatrióta polihisztor gondos szerkesztésének gyümölcse, melyben a szakmához fűződő alázata mellett érződik a különböző impressziók és fókuszok egyedi egybefonódása, melyre Tiringer Ferenc munkássága kiváló „táptalaj”. Ezen túlmenően eme kötetnek értéke, hogy a végén angol és német nyelvű összefoglalót kaphat az „idegen” olvasó, így nem csupán a nyelvünk értői élvezhetik és okulhatnak e kötetből, hanem a távoli világok érdeklődői is.

A könyvet kézbe véve hiszem, hogy minden korosztály megtalálhatja benne a maga számítását és érdeklődésének tárgyát, hiszen az elmúlt két évszázad ipari remekeinek bemutatása mellett a történelmi „díszlet” megcsillantja az Alföld sajátos báját, a századfordulós gazdag polgári miliőt, melynek eleme nem csupán az ember, hanem a „természet egyik országa”, az ércek világa is. Eme rohanó világunkban a dinamikus, már-már megelevenedő kovácsmunkák újszerű, mégis egyben konzervatív értékeket is képviselnek, illetve példáznak. Az össz-társadalmi célkitűzés sikerült, hiszen az album mestere – több mint hét évtizeddel, hogy örökre távozott világunkból – olyan kéz- és névjegyévé avanszált remekeket hagyott ránk, mely kincs a megjelent kötetben és annak minden jó szándékán is túlmutat, hiszen eme könyv olvasói, szeretői és pártolói gondolatban és rajongásuk tárgyában közösséget alkotnak jelenünk nehéz időszakában, amikor egy láthatatlan ellenséggel és egy világvágyú sújtotta helyzettel kell szembenéznünk. De az album megálmodói nem engedtek jottányit sem az elképzelésükből, melynek fizikai manifesztációja lett Tiringer Ferenc „örök nagyok” közé történt megérdemelt emelése.

Meg kell jegyeznem a gyökereim városának, Nagykőrösnek is csodákat adott mesteremberről: Tiringer a velünk élő történelem

egyik jeles képviselője, aki egyként adja az Alföld igazi jellegzetességét, így a „három város” pompáját. Életműve velünk él, művei néma tanúi és mementói az eltelt időknek. Egy dolgunk van csupán, kényelmesen hátradőlve haszonnal forgatni a megjelent albumot, mely nem csupán az Alföld büszkesége kell hogy legyen, hanem minden magyar embernek egyben szívügye is!

(Bánszky Pál-Benedek György-Dömötör Tibor Attila: „Észnek hódol az érc...”. Album Tiringer Ferencz [1875–1947] emlékére. Kecskeméti Városszépítő Egyesület, Kecskemét, 2020. 180 oldal)

Oláh Róbert

HÓDSÁG, A SZERETETT BÁCSKAI SZÜLŐVÁROS

Nyugat-Bácska peremén, közel a Dunához fekszik egy álmos kisváros, amelyről ritkán olvashatunk, pedig megannyi apró csodát rejt. Csak éppen jobban meg kell ismerünk, meg kell látnunk mindazt, amit csak az ott született, szépre fogékony emberek láthatnak meg. Pedig Hódságról hajdani lakói, a Duna menti németek már 1929-ben megjelentették a maguk barangolását Friedrich Lotz művében, mint tették azt sorban a bácskai sváb települések a két világháború közötti békeidőben. Hódságról később is jelentek meg kisebb publikációk, hiszen ez a városka még a csak átutazóban levő utast is megragadja – még ha csak néhány pillanatra is – a maga csodás kulturális értékeivel, hát még a környékén sétáló csellengőt, aki a Mosztonga folyócska rétején kószál, a Duna menti erdők és tisztások világában bolyong a hajdani Bács-Bodorg megye délnyugati peremén. Természetesen mindehhez nagyon jó megfigyelő kell, akinek a szeme helyén a szíve dobog, amely szerelmes ebbe a csodálatos varázslatba.

Dr. Vladimir Stojanović ilyen fiatal tudóseMBER. Az Újvidéki Egyetem Természettudományi Kara Turizmológiai Tan-